

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17^{ης} Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2017/1084 της Επιτροπής της 14^{ης} Ιουνίου 2017 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 όσον αφορά τις ενισχύσεις για τις λιμενικές και αερολιμενικές υποδομές, τα όρια κοινοποίησης για τις ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς και για τις ενισχύσεις για αθλητικές υποδομές και πολυλειτουργικές ψυχαγωγικές υποδομές, καθώς και τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων λειτουργίας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.702/2014 όσον αφορά τον υπολογισμό των επιλέξιμων δαπανών.

A. Υποχρεώσεις Γενικού μέρους (Κεφαλαίου Ι) του ΓΑΚ

Πρέπει να τηρούνται τα ακόλουθα και να προβλέπεται διαδικασία/μηχανισμός επιβεβαίωσης και παρακολούθησης της συμβατότητας με τα ακόλουθα:

1. Αποκλεισμός των επιχειρήσεων τις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf

Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στα καθεστώτα ενισχύσεων που δεν αποκλείουν ρητά την καταβολή μεμονωμένων ενισχύσεων υπέρ επιχείρησης κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη και δεν εφαρμόζεται στις ad hoc ενισχύσεις υπέρ μιας τέτοιας επιχείρησης.

2. Αποκλεισμός των προβληματικών επιχειρήσεων

Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις.

3. Αποκλεισμός των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης

Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που συνιστούν παραβίαση του δικαίου της Ένωσης που τα καθιστά παράνομα στο σύνολό τους, και συνεπάγονται ιδίως:

α) την υποχρέωση του δικαιούχου να διατηρεί στο αντίστοιχο κράτος μέλος είτε την έδρα του είτε την κύρια εγκατάστασή του. Είναι αποδεκτή η υποχρέωση του δικαιούχου να έχει, κατά τη χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, εγκατάσταση ή υποκατάστημα στο κράτος μέλος που χορηγεί την ενίσχυση·

β) την υποχρέωση του δικαιούχου να χρησιμοποιεί προϊόντα εγχώριας παραγωγής ή εθνικές υπηρεσίες·

γ) τον περιορισμό της δυνατότητας των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων της έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

4. Όρια κοινοποίησης μεμονωμένων ενισχύσεων

1. Ο ΓΑΚ δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια:

- για τις επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων: 20 εκατ. ευρώ ανά επιχείρηση και ανά επενδυτικό έργο.

2. Τα όρια δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό των καθεστώτων ενισχύσεων ή των έργων ενίσχυσης.

5. Χαρακτήρας κινήτρου

Οι ενισχύσεις μπορούν να τύχουν απαλλαγής μόνον εάν έχουν χαρακτήρα κινήτρου, ως ακολούθως:

α) Ο δικαιούχος έχει υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στο κράτος μέλος, πριν από την έναρξη του έργου ή των εργασιών, που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης·
- περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης·
- τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
- κατάλογο των δαπανών του έργου·

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

- είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο

β) Για Ad hoc ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις, πέραν των ανωτέρω, το κράτος μέλος έχει ελέγξει, πριν χορηγήσει την ενίσχυση, ότι ο δικαιούχος προσκόμισε έγγραφα που αποδεικνύουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

- ουσιώδη αύξηση του αντικειμένου του έργου/της δραστηριότητας ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, ή
- ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το έργο/τη δραστηριότητα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης, ή
- ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του συγκεκριμένου έργου/δραστηριότητας.

Κατ' εξαίρεση των ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφο 5 του ΓΑΚ, ορισμένες κατηγορίες ενισχύσεων δεν απαιτείται να έχουν ή θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου. Ειδικότερα, σύμφωνα με το στοιχείο η) της παρ.5 του άρθρου 6, οι ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 53 του εν λόγω Κανονισμού, θεωρείται ότι έχουν χαρακτήρα κινήτρου.

6. Επιλέξιμες δαπάνες

- Για τον υπολογισμό της έντασης της ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη αριθμητικά στοιχεία πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
- Οι επιλέξιμες δαπάνες τεκμηριώνονται με σαφή, συγκεκριμένα και επικαιροποιημένα έγγραφα.
- Το ποσό των επιλέξιμων δαπανών μπορεί να υπολογίζεται σύμφωνα με τις απλουστευμένες επιλογές κόστους που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, υπό την προϋπόθεση ότι η πράξη χρηματοδοτείται τουλάχιστον εν μέρει μέσω ταμείου της Ένωσης που επιτρέπει τη χρήση αυτών των απλουστευμένων επιλογών κόστους και ότι η κατηγορία δαπανών είναι επιλέξιμη σύμφωνα με τη σχετική διάταξη εξαίρεσης.

7. Σώρευση

Η Δ.Α. πρέπει να επιβεβαιώνει κάθε φορά ότι τηρούνται τα όρια κοινοποίησης του σημείου 4 ανωτέρω και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης του εφαρμοστέου κάθε φορά άρθρου του ειδικού μέρους του ΓΑΚ.

Για τον σκοπό αυτό:

- Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης·
- Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας·
- Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες·
- Δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή·
- Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο III του ΓΑΚ.

Οι ανωτέρω υποχρεώσεις θα επιβεβαιώνονται κατά την αξιολόγηση των προτάσεων και την καταβολή των ενισχύσεων.

8. Δημοσίευση και πληροφορίες - Υποβολή εκθέσεων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

Η Δ.Α. έχει υποχρέωση δημοσίευσης στο δικτυακό τόπο για τις κρατικές ενισχύσεις, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, τα εξής:

- α) συνοπτικές πληροφορίες ή σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση σε αυτές·
  - β) το πλήρες κείμενο κάθε μέτρου ενίσχυσης ή σύνδεσμο που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο·
  - γ) πληροφορίες για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ.
- Ο δικαιούχος έχει υποχρέωση να αποδεχθεί τη δημοσίευση των στοιχείων του σημείου γ)

B. Υποχρεώσεις Ειδικού μέρους του ΓΑΚ

Πρέπει να τηρούνται οι προϋποθέσεις συμβατότητας που πηγάζουν από τις διατάξεις του άρθρου 45 του ειδικού μέρους του ΓΑΚ που πρόκειται να εφαρμοσθούν κατά περίπτωση (δράση) και να προβλέπεται διαδικασία/μηχανισμός επιβεβαίωσης και παρακολούθησης συμβατότητας.

Άρθρο 45

Επενδυτικές ενισχύσεις για την αποκατάσταση μολυσμένων χώρων

1. Οι επενδυτικές ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που προβαίνουν σε αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας μέσω αποκατάστασης μολυσμένων χώρων συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 45 και του κεφαλαίου I του ΓΑΚ.

2. Η επένδυση οδηγεί στην αποκατάσταση της περιβαλλοντικής ζημίας, συμπεριλαμβανομένης ζημίας στην ποιότητα του εδάφους ή των επιφανειακών ή υπόγειων υδάτων.

3. Όταν διαπιστώνεται η ταυτότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου που είναι υπεύθυνο για την περιβαλλοντική ζημία, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο σε κάθε κράτος μέλος, με την επιφύλαξη των ενωσιακών κανόνων στον τομέα αυτό, και ειδικότερα της οδηγίας 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (2), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας (3), την οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (4), και την

οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ (5), το εν λόγω πρόσωπο οφείλει να αναλάβει το κόστος της αποκατάστασης σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» και δεν χορηγείται κρατική ενίσχυση.

Όταν η ταυτότητα του υπεύθυνου σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο δεν έχει διαπιστωθεί ή όταν αυτός δεν μπορεί να εξαναγκαστεί να επιβαρυνθεί με το σχετικό κόστος, το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για την αποκατάσταση ή την απορρύπανση μπορεί να λάβει κρατική ενίσχυση.

4. Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που απαιτούνται για τις εργασίες αποκατάστασης, μειωμένες κατά την αύξηση της αξίας του γηπέδου. Στην περίπτωση της αποκατάστασης μολυσμένων χώρων, όλες οι δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται μια επιχείρηση κατά την αποκατάσταση του χώρου της μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες επενδύσεις, ανεξαρτήτως του εάν είναι ή όχι δυνατή η εγγραφή των εν λόγω δαπανών στον ισολογισμό της ως πάγιων στοιχείων ενεργητικού.

5. Οι αποτιμήσεις της αύξησης της αξίας του γηπέδου λόγω της αποκατάστασης διενεργούνται από ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα.

6. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 100 % των επιλέξιμων δαπανών.

